

Færøerne

22. juni – 1. juli 2013

DOF Travel

Dansk Ornitologisk Forening
Birdlife Denmark

Søren Sørensen

FORORD

Den store interesse for turen i 2012 betød, at DOF-Travel også dette år afholdt stortur til Færøerne. Turen blev arrangeret i samarbejde med det færøske selskab 62°Nord, og flyrejsen foregik med det ligeledes lokale Atlantic Airways. Der var bustransport en god del af tiden med Giljanerbusser samt færger fra Streymoy og udflugtsejlad fra Sandur, og desuden guidet natur med Jens-Kjeld Jensen på Nólsoy. Overnatningerne var på 62°Nord-Hotel i Sørvág, Hotel Streym og Hotel Hafnia i Torshavn, Kristianshus og nabohuse på Mykines samt en enkelt "halv" nat i Roynðarhúsið på Nólsoy. Alt i alt 10 dage med fuldt program. Turens pris pr. deltager i dobbeltværelse med kvartpension og de fleste dage også fuldpension beløb sig til kr. 12.900.

I disse kriseår for en række havfugle er det hvert år lidt for spændende, hvordan yngleforløbet egentlig spænder af. Problemet er, at der er begrænsede føderesurser i havet særligt for lunde og havterne, men også for bl.a. lomvie og ride, til opfodring af unger, og problemet viste sig aktuelt også dette år. Men vi var alligevel rigtig heldige med at opleve alle arterne i fuldt vigør, og særligt lunderne på Mykines var livsbekræftende i gang med at for at udfolde det sociale landliv, også selv om det så ikke skulle omfatte opfostring af unger. - På fjeldheden var der langt højere aktivitet end i 2012, til trods for at forsommeren også i år havde være unormalt kold men heldigvis mindre tør. Til gengæld var det endnu et år med færre gæster på forlænget træk, end det kan forekomme netop i juni. Det samlede antal registrerede arter på 68 er bestemt tilfredsstillende og på niveau med tidligere færø-ture, der til dels har været afviklet over 14 dage og med to hold.

Det allerbedste, i hvert fald for undertegnede, var den dejlige stemning, der var i gruppen. Godt kammeratskab, fint humør og stor oplevelsestrang var kendetegnende hver eneste dag. Vejret var selvfølgelig også med os, idet der kun var én rigtig regnvejrsdag, men gruppen var større end normalt, udvidet så vi var ialt 18, uden at det gav gnidninger, nej faktisk virkede det som om, der så var åbnet for flere muligheder. Derfor stor tak til alle:

Karl Otto Frost, Charlotte Almsig, Helle Landgreen, Bjarne Jacobsen, Arne Ludwigsen, Kirsten Heering, Susanne Lassen Landorph, Mogens Sloth Nielsen, Grethe Mogensen, Edel Bek Pedersen, Peter Hansen, Morten Jensen, Marianne Krøyer, Mogens Hall Jensen, Lillan Lavigné, Jens Scheibel og Elma Scheibel.

Der skal være en særlig tak til Mogens Hall for det store og inspirerende arbejde med planterne, se sidste del af rapporten, til Arne Ludwigsen for fotos til rapporten og til Jens-Kjeld Jensen for engageret og veloplagt guidning på Nólsoy.

Søren Sørensen
Bratskovvej 1 B, 2720 Vanløse
marie.soren@mail.tele.dk

Mykinesholmur. Foto: Arne Ludwigsen

TURGENNEMGANG

vejr, begivenheder og lokaliteter

Lørdag d. 22. juni

Vi ankom efter planen til Vágar Lufthavn midt på eftermiddagen, og efter installering på det pæne 62°N Hotel lige op ad startbanen skyndte vi os straks ud i den forfriskende færø-luft. Temperaturen viste 8°, vinden let fra nordøst, overskyet med pæn sigt og enkelte lette byger - alt i alt en værjrtype, som vi skulle genkende en række af de følgende dage. I forhold til sidste år på samme tidspunkt med regulør tørke var omgivelserne heldigvis noget grønnere, men stadig ikke helt færøfriske her lige under midsommer. Det skulle dog hjælpe med lidt mere nedbør i løbet af de 10 dage.

Området ved hotellet udmærker sig masser af blomster bl.a. engkabbelejer og plettede gøgeurter, men en del af stedet var ved at blive overbygget med en minigolfbane. Heldigvis var der alligevel god plads rundt omkring til engpibere, småspover, dobbeltbekkasiner og strandskader. I Sørvág var det mere usædvanlige 2 landsvaler og hvid vipstjert, og ved fjorden var der bl.a. store præstekraver og alm. ryler samt på vandet flere alke. I luften var der konstante småflokke af rider, der trak til og fra vaskeplads ved Sørvágsvatn.

Søndag d. 23. juni

Turens første sejlads var med Mykinesbåden, til tre dages gode oplevelser på det der også denne gang skulle vise sig at være en drømme-ø af fugle. Der var et par lette byger undervejs, men i øvrigt relativt højtliggende skyer og god sigt. Turen gik rundt om Tindholmen og videre hen langs Mykines med godt med havfugle i luften og på vandet inde under Mykines-fjeldene.

Vi blev hurtigt indlogeret i Kristianshus, Det gule Hus og yderligere et nabohus, hos Katarina og Esbern, og det var ikke svært at føle sig hjemme i den hyggelige bygd med græsklædte huse, og der var endnu ikke kommet alt for mange udenbys turister. Til gengæld var der godt gang i lunderne, der havde en ganske fin land-komme-dag, og vi var derfor hurtigt oppe i lundelandet ovenfor bygden og videre ude på Holmen. Der kunne høres tilstedeværelse i lunde-hullern, og flere fugle kom med græs til hullerne til foring, men hverken her eller ved følgende besøg blev der desværre konstateret "sildebærere". Storkjove, alm. kjove, ravn og svartbag markerede sig og var aktive, men ikke her med synlig succes. Den flotte sule-koloni blev beundret på stakkene og på Holmens nordside, og vi kunne konstatere, at lomvier og rider var i gang med de første unger. Blandt småfuglene i bygden var der udflyjning unger hos stære og skærpihere, og stenpikkerne var i gang med fodring i reden.

Mandag d. 24. juni

Dagen startede helt overskyet, men der var god sigt, halvkøligt med en let vind fra nord og skyer, der lige dækkede øens højeste punkt, Knukur. Senere på dagen kom toppen periodevist helt fri. Der var derfor lagt op til tur ind over fjeldheden til de højere dele af hovedøen, og glædeligt nok var der fin gang i alle "hedefuglene": småspover, strandkader (nu med unger), alm. kjoer og storkjoer. Også havternene var i pænt antal i deres gamle koloniområde, og hjejlerne var på plads med langt flere territoriehævdende fugle end sidste år. Største overraskelse var en sortgrå ryle under tilsyneladende yngleomstændigheder lige under Knukur - noget der ikke har været set her i årevis. - Vi var tilbage i bygden til sen frokost og havde herefter eftermiddagen til bl.a. at se på alm. skråper ved havnen, og her også de første unger af ederfugl.

Om natten - den meget smukke stille nat efter Skt. Hans - var vi næsten alle oppe ved udsigten ved mindesmærket over bygden. Desværre var det kun en lille gruppe, der også gik hele vejen ud på Holmen, og her blev vidne til et fascinerende show af begge arter af stormsvale, i luften og fra hullerne og med masser af lyd. På tilbagevejen forbi mindesmærket sang en enkelt lille stormsvale stadig kraftigt fra sin plads i gærdet, selv om det nu var blevet lys morgen.

Tirsdag d. 25. juni

Dette blev en af turens smukkeste dage med masser af sol, stille vejr og god sigt, og de fleste valgte endnu en tur på Holmen, mens andre valgte den modsatte vej til toppen af øen med den imponerende udsigt. Dagen huskes bl.a. for en massiv udflyvning af sulerne, altså flere tusind sulere i luften på samme tid, desværre fordi de blev skræmt op af rutehelikopteren på alt for nærgående sight-seeing. Det skulle senere vise sig, at det var DR-tv-folk på besøg på øen, fordi de skulle lave optagelser til en populær mad-udsendelse! "Nak og æd" hedder den, og til almindelig forargelse havde de også fået særlig tilladelse til at nakke og tilberede mallemukker, efter at de havde fået afslag på tage søpapegøjer.

Sulerne faldt efterhånden til ro igen, og vi nød det gode vejr sammen med et par snese gråsæler på skærene ud for Holmen, og i løbet af eftermiddagen kom der meget passende gang i en rigtig god land-komme-dag for lunder. Der var kraftig lunde-ringflyvning, og masser af social aktivitet blandt de mange fugle, der kom på land, så der var også ekstra kræs for fotograferne. Blandt sulerne blev de første unger konstateret, og på fjeldheden var nu også alm. kjove med unge.

Onsdag d. 26. juni

Vi måtte sige farvel til et Mykines med finregn og lavthængende skyer, men sigten var stadig rimelig, og der var kun beskeden vind, så vi fik en behagelig sejlads den smukke vej tilbage til Vágar.

Bussen ventede os i Sørvág, og vi kørte så direkte til Hotel Streym i hovedstaden gennem diverse tunneller. Efter indkvartering gik vi ud i byens centrum og tog bybussen, gratis, til det smukke Nordens Hus til en noget sen frokost. Herefter var der frit slag, men de fleste var på kunstmuseet, Listaskálin, med de færøske mestermalere, og herfra kunne vi så gå ud i parken, Viðarlundin, med sommerstemning af bl.a. syngende vindrossel og havesanger. – Tilbage i centrum blev vi spredt til byvandring og aftensmad i diverse smågrupper.

Torsdag d. 27. juni

Der var "fri" formiddag før det lange døgn på Nólsoy. Fra denne formiddag kan specielt nævnes en flok på 120 alm. skråper, der rastede i sundet ud for Hotel Streym. Både skråper, havterner og rider samt andre havfugle kan ofte ses fouragerende på dette sted, specielt med sydlige og østlige vinde, men det store antal af skråper er trods alt bemærkelsesværdigt. Dagens vejr var i øvrigt med let sydlig vind og god sigt bortset fra lidt morgentågebanker.

Vi ankom til Nólsoy først på eftermiddagen og indlogerede os i forsamlingshuset med soveposer og grej. Herefter var der tur til fjeldheden syd for bygden, og havterne-kolonien viste sig stort set ubesat. Til gengæld var der også her godt med liv i hedefuglene, særligt sammenlignet med det tørkeramte 2012. En rigtig Nólsoy-art, klippedue, var selvfølgelig også til stede, og en pæn flok lunder hvilede på havet uden at gøre særlige anstalter til at komme i ringflyvning over land.

Inden natteudflugt med Jens-Kjeld var vi på besøg i hans værksted, og kl. 23 gik vi så alle turen ud til den mægtige stenskreksområde, ur, på østsiden af øen med den berømte mega-koloni af lille stormsvale. Vejret var næsten stille og overskyet før en truende frontpassage med regn, og derfor ideelt for stormsvale. Den første fugl sang allerede før midnat, og der var hurtigt mange fugle i luften, mens stormsvale-sangen mellem stenblokkene forblev lidt mere begrænset. Men som altid var det en superb oplevelse, og vi kunne veltilfredse gå tilbage, da finregnen snart begyndte at indfinde sig.

Fredag d. 28. juni

Morgenens var fugtig efter nattens megen regn, men dagen blev hurtigt bedre, dog med fortsatte byger også i løbet af eftermiddagen. Vi sejlede fra Nólsoy midt på formiddagen, og der blev derefter yderligere nogle timer til almindelig adspredelse i Tórshavn, dog uden nye observationer. Specielt skal det dog bemærkes, at vores Tórshavn-overnatninger herfra var flyttet fra Hotel Streym

til Hotel Hafnia i centrum med en opgradering på en hotel-stjerne - ikke helt så hyggeligt som Streym, men efter aftale og selvfølgelig også med lidt ekstra stil og OK.

Senere på eftermiddagen kørte vi med bussen mod Kirkjubø, og undervejs forbi Velbastað var der "nye" vadefugle i form af både vibe og stor kobbersneppe. I Kirkjubø så vi den delvis indpakkede Magnus-katedral og den endnu ældre Olavskirke, og vi fik en interessant præsentation af stedet af kongsbonden selv med kaffe og kage i glasstuen og besøg i røgstuen.

Lørdag d. 29. juni

Dagens program lød på heldagstur til Sandoy inklusiv sejlads til fuglefjeldene, hvis vejrforholdene ellers tillod det, hvad vejrprognoserne for dagen bestemt ikke bare havde givet udsigt til. Allerede den første fjeldpyt efter Skopun havde to rødstrubede lommer og hertil, mindre overraskende, bramgæs, som efterhånden har en ynglebestand, der virkelig har lagt beslag på øen. Næste fjeldpyt havde odinshane, som så blev fulgt op af endnu flere af slagsen ved Sandsvatn, glædeligt mange! Nye arter for turen var her rødben i en pæn bestand, nogle bjergænder og krikænder og mest overraskende han og hun af stor skallesluger.

Turen til fuglefjeldene skulle være med den solide, faste rutebåd fra Sand til Skúvoy, og vi vovede at gøre det trods en frisk sydvestlig vind og dønninger fra endnu mere vind. Det blev til tre timers gyngetur, som først gik til Skuvoys nordvesthjørne med Høvdin og herefter i læ af østsiden til øens sydlige ende. Med det flotte, klare vejr blev det en imponerende oplevelse ikke mindst med syn til nogle af Færøernes stadig eksisterende store lomvieffjelde og øvrige havfugle, bl.a. mange storkjover og mindre iøjnefaldende også to storskarver. Og tak for at denne tur lykkedes!

Resten af eftermiddagen på Sandoy tilbragte vi mest ved Gróthusvatn, som var mildest sagt pænt fyldt op med gæs, og hertil bl.a. et sangsvanepar med unger. Endnu en odinshane, en storspove i ynglestemning og en pæn samling alm. kjover var også med til at give lokaliteten den sædvanlige stemning af fredfyldt travlhed.

Dagen sluttede som den startede med rutebåden mellem Sandoy og Streymoy. Og da vi nåede frem til Hafnia, var dagen yderligere ikke helt slut, da der var stor færøsk bykoncert i centrum til langt ud i den lyse nat.

Søndag d. 30. juni

Søndagsvejret var klart turens dårligste med ringe til moderat sigt og næsten konstant regn af variende styrke - lyspunkterne var perioder, hvor det bare stilnede af til let færøsk "sirm". Heldigvis var det så også en udpræget sight-seeing-dag med bussen, og den var forbeholdt de smukke udsigter på det nordlige Streymoy og Eysturoy. Første smukke stop var i Saksun-dalen med den lille kirke klemmt inde mellem høje våde fjelde med fossende vandløb, og herfra gik det yderligere nordpå til Tjørnuvík med sin udsigt til Kællingen og Risen. Det fuglemæssigt mest interessante stop var ved Eiði på Eysturoy, hvor der i den lille sø var to par sangsvaner med unger, et par knarænder, stenvendere mm. I søens sydende op imod bygden er man ved at omdanne et unikt, lille vådområde til en fodboldbane med kunstgræs, så søen nu har en bane i hver ende - lokale naturbeskyttere har desværre talt for døde, ikke alt for kloge, ører. Yderligere et længere stykke buskørsel rundt om en skybelagt Slættartindur kom vi så endelig frem til Gjógv med den kendte kløft. Der var kun få lunder i bugten, lidt flere tejster og topskarver og ellers bl.a. en større samling ederfugle inklusiv

nye unger. Alt i alt var der flot og vådt også her i bygden med mange fugle i bugten. Bussen kørte rundt om Funningur og den anden vej tværs gennem fjeldet på Eysturoy . Efter ydeligere kørsel gennem Streymoy var vi så fremme i Vágur igen, og tilbage til en sidste overnatning på lufthavnshotellet ved Sørvágur. Det var en god lang dag, der blev afrundet af en hyggelig afslutningsmiddag med buffet og 4 slags dessertkage, mens det stadig dryppede udenfor.

Jo, for resten en af dagens særlige fugle var da hættemåge! som man nu om sommeren skal kigge lidt langt efter for at finde, hvis man da ikke besøger en af artens få kolonier.

Mandag d. 1. juli

Regnen var ophørt, og der var god sigt omend stadig overskyet på afrejsedagen. De sidste gode formiddagstimer tilbragte vi med tur til Færøernes smukkeste udsigt - selvfølgelig over mod Mykines - fra bygden i Gásadal, og pænt var her bestemt og med genoplevelse af flere af turens karakterfugle: lunde, tejst, topskarv, klippedue, gærdesmutte mm. Det sidste rigtige stop, hvor vi gik til fods langs stranden i Bøur viste igen, at fjorden er et godt sted at se alke. Og så var der da også som værdigt punktum en yngre islom. – Tilbage mod Danmark forløb alt som det skulle, dvs uden flyforsinkelser.

12 ud af gruppens 18 deltagere foran fyret på Mykines. Foto: Arne Ludwigsen

LISTE OVER FUGLENE

tal og kommentarer

Rødstrubet Lom *Gavia stellata*

2 i Nordara Hálsavatn på Sandoy 29/6 - var overraskende nok eneste observation..

Islom *Gavia immer*

1 i 1.sommerdr. ved Bøur 1/7.

Mallemuk *Fulmarus glacialis* .

Meget almindelig i farvandene og fundet ynglende i forventeligt omfang.

Sodfarvet Skråpe *Puffinus griseus*

1 ud for Mykinesholm 23/6 - er en relativt tidlig sommerobservation.

Almindelig Skråpe *Puffinus puffinus*

Bl.a. set fra havnen på Mykines fx i alt 21 24/6 / 120 rastende og fouragerende ret tæt på land ved Hotel Streym i Tórshavn 27/6.

Lille Stormsval *Hydrobates pelagicus*

10-12 registreret syngende og flyvende på Mykinesholm samt vestligst på hovedøen om natten til 25/6 / 4 fanget på 15 minutter (ingen tidligere mærket) og ca. 30-40 set og hørt i kolonien på Nólsoy om natten til 28/6.

Stor Stormsval *Oceanodroma leucorhoa*

15-20 set og hørt på Mykinesholm om natten til 25/6 - der var en fin tæthed af fugle i det centrale yngleområde, dog vurderet som noget lavere end for 20 år siden - vurderingen er naturligvis også afhængigt af aktiviteten på denne enkelte nat.

Sule *Morus bassana*

Kolonien på Mykinesholmur så ud til at være besat i normalt omfang. Der var mange 3- og 4K-fugle til stede, mens 2Kérne normalt først viser sig lidt senere. I farvandene rundt omkring i løbet af turen blev der naturligvis også set en del, men både dér og omkring Mykines var der få fiskende fugle, som tegn på at føden bliver hentet andre steder.

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

2 flyvende mod Sandoy 29/6.

Topskarv *Phalacrocorax aristotelis*

Enkeltfugle og smågrupper blev set en række steder.

Sangsvane *Cygnus cygnus*

Et par ved Kirkjubøur 22/6 / et par med unger ved Gróthusvatn 29/6 / 2 par begge med unger ved Eiði 30/6 / 5 Leynavatn og Mjáuvøtn 30/6. Arten er nyligt startet som ynglefugl ved Eiði, og nu er der så allerede mindst 3 produktive par, og fx parret ved Kirkjubøur må også snart være familieklar.

Grågås *Anser anser*

Smågrupper set på Vágar, Streymoy og Sandoy. Det samlede antal på Sandoy 29/6 talt til ca. 120.

Canadagås x Grågås *Branta canadensis x Anser anser*

2 hybrider i flok med Bramgæs på Gróthusvatn 29/6. Den gamle bestand af Canadagæs fra 90'erne er hermed totalt væk.

Bramgås *Branta leucopsis*

Ca. 10 par med unger og i alt over 100 adulte fylder godt på Sandoy. Første ynglefund var i 1988, og arten har dermed nu foreløbig fået lov til at erstatte den væsentligt mindre bestand af Canadagås, som ikke måtte være der.

Foto: Arne Ludwigsen

Krikand *Anas crecca*

3 på Sandsvatn 29/6.

Knarand *Anas strepera*

Han og hun ved Eiði 30/6.

Gråand *Anas platyrhynchos*

I mindre antal på alle de store øer.

Troldand *Aythya fuligula*

7 på Sandoy 29/6 / 6 ved Eiði 30/6.

Bjergand *Aythya marila*

5 på Sandsvatn 29/6.

Færøsk Ederfugl *Somateria mollissima faroeensis*

Almindelig ved kysterne og med en del unger især i diverse "børnehaver". Tilsyneladende et ret så godt yngleår.

Toppet Skallesluger *Mergus serrator*

Set ved kysterne og i flere søer enkeltvis eller i små antal.

Stor Skallesluger *Mergus merganser*

Han og hun på Sandsvatn 29/6.

Strandskade *Haematopus ostralegus*

Almindelig rundt omkring og set med unger en del steder. Flere flokke af ikke-ynglende fugle med den største på 125 ved Sandsvatn 29/6.

Stor Præstekrave *Charadrius hiaticula*

6 ved Sørvágur 22/6 og 4 samme sted 1/7.

Hjejle *Pluvialis apricaria*

Territoriehævdende par blev fundet på samtlige besøgte øer. Således fx vurderet til 10-14 par på Mykines og dermed langt flere i 2012.

Foto: Søren Sørensen

Foto: Arne Ludwigsen

Vibe *Vanellus vanellus*

3 ved Velbastaður 29/6.

Sortgrå Ryle *Calidris maritima*

1 varslende/afledende fugl nord for toppen af Knukur på Mykines 24/6 var næsten et ynglefund, og selv om det ikke er første gang på stedet, var det bestemt lige så overraskende, som det var glædeligt. Desuden blev der set 2 rastende fugle ved havnen dagen efter.

Almindelig Ryle *Calidris alpina*

7 ved Sørvágur 22/6 / 2 ved havnen på Mykines 26/6.

Dobbeltbekkasin *Gallinago gallinago*

Registreret på alle egnede lokaliteter på alle besøgte øer.

Stor Kobbersneppe *Limosa limosa*

2 ved Velbastaður 29/6 / 2 nær Eiðisvatn 30/6.

Småspove *Numenius phaeopus*

Registreret på alle egnede lokaliteter på alle besøgte øer. Ligesom Strandskade og ikke mindst Hjejle havde også denne art tættere ynglebestande end i 2012.

Storspove *Numenius arquata*

En territoriehævdende fugl ved Gróthúsvatn 29/6.

Islandsk Rødben *Tringa totanus robusta*

I alt 10 på Sandoy og de fleste ved Sandsvatn .

Stenvender *Arenaria interpres*

1 ved Sørvágur 23/6 / 2 ved havnen på Mykines 26/6 / 4 ved Eiði 30/6.

Odinshane *Phalaropus lobatus*

Der kan heldigvis stadig findes Odinshøns på yngleplads på Sandoy. Således hele 10 ved Sandsvatn, 1 ved Heimara Hálsavtn og 1 ved Gróthúsvatn.

Almindelig Kjove *Stercorarius parasiticus*

Set ved kysterne en række steder, og i koloni kun på Mykines vurderet til ca. 25 par. Desuden et par på yngleplads på Nólsoy.

Storkjove *Stercorarius skua*

Faktisk mere almindelig ved kyster og på fjeldhede end Alm. Kjove. På Mykines vurderet til 3-4 par.

Hættemåge *Chroicocephalus ridibundus*

Kun registreret med 2 i Saksundalen 30/6 og 1 ved Sørvágur 1/7.

Stormmåge *Larus canus*

Set i små antal flere steder.

Atlantisk Sildemåge *Larus fuscus graellsii*

Den almindeligste af de store måger.

Sølvmåge *Larus argentatus*

Almindelig ved kysten og specielt ved havnene, men her tydeligvis langt færre end tidligere.

Svartbag *Larus marinus*

Almindelig ved kysten, og bl.a. med flere ynglepar på Mykines og Holmen.

Ride *Rissa tridactyla*

Pænt besatte kolonier først og fremmest på Mykines, og mange par med en og også to unger i rederne, men fodringen så langt fra ud til at være optimal. Specielt på Mykines var der også stor aktivitet på badeplads. Større og mindre grupper på rutefart var et hyppigt syn flere steder. Påfaldende nok blev blot en enkelt 2K-fugl set, på Mykines 24/6.

Havterne *Sterna paradisaea*

Der var små grupper af fouragerende fugle en del steder ved kysterne, flest 150 foran Hotel Streym i Tórshavn . Men kolonierne var desværre endnu et år stort set uden aktivitet, således blot (eller dog) 5-7 par på Mykines sammen med 50 rastende fugle. Den gamle koloni på Nólsoy var til gengæld helt tom.

Lomvie *Uria aalge*

Set i farvandene, først og fremmest nær ynglepladserne. På hylde var der ca. 160 ved Lamba, Mykines, og 15 nær havnen, hvilket er flere end sidste år. Desuden pænt besatte lomvie-hylder set fra båd ved nord- og sydenden af Skúvoy.

Alk *Alca torda*

Enkelte fugle eller ganske få sammen set flere steder i farvandene og specielt inde i fjordene, fx 8 i Sørvágssfjorden 22/6.

Tejst *Cepphus grylle*

Truffet jævnt fordelt ved de fleste kyster.

Lunde *Fratercula arctica*

Der var god aktivitet ved kolonierne og også i hullerne på Mykines de fleste dage og specielt om eftermiddagen 25/6 med en rigtig pæn land-komme-dag, dog blev ingen "sildebærere" set. Alle dage var der adskillige tusinder på havet foran land. På østsiden af Nólsoy var der 200 på havet 27/6, men ingen på land, og gamle, også tidligere meget store, kolonier ser nu stort set forladte ud.

Foto: Arne Ludwigsen

Klippedue *Columba livia*

Set i små antal på alle besøgte øer.

Tyrkerdue *Streptopelia decaocto*
Kun set i Viðarlunden, Tórshavn.

Landsvale *Hirundo rustica*

2 sammen ved åen i Sørvágur 22/6. Rodmund á Kelduni, som er bosiddende i bygden, har meddelt, at der har været ikke mindre end 2 par ynglende eller i hvert fald i yngleforsøg. Det er overraskende i betragtning af den kolde forsommer, og at det under alle omstændigheder er en yderst fåtallig ynglefugl. Der er heller ikke meldt om andre ynglefund denne sommer.

Engpiber *Anthus pratensis*

Som sædvanlig relativt få registreret diverse steder i frodig indmark, således bl.a. 2 par i Sørvágur, 2 par på Nólsoy, flere par ved Sandur med 2-3 par ved Sandsvatn og et par i Gásadalur.

Skærpiber *Anthus petrosus kleinschmidtii*

Den almindelige piber-art i diverse biotoper og stadig med sang mange steder og også med udføjne unger.

Hvid Vipstjert *Motacilla alba*

1 i Sørvágur 22/6 og 1/7.

Færøsk Gærdesmutte *Troglodytes troglodytes borealis*

3 par i bygden på Mykines og desuden syngende og varslende fugle flere steder i lunde-landet og i øvrigt en række andre steder senere i løbet af turen.

Rødhals *Erithacus rubecula*

2 syngende fugle Viðarlunden, Tórshavn 26/6.

Stenpikker *Oenanthe oenanthe*

Almindelig ynglefugl i stenet, tør udmark og med udføjne ungfugle mange steder.

Solsort *Turdus merula*

Som sædvanligt flere fugle i Viðarlunden, Tórshavn og mindst et enkelt par i Sørvágur, i bygden på Nólsoy og i Tjørnuvík.

Islandsk Vindrossel *Turdus iliacus coburni*

En enkelt meget aktivt, syngende fugl i Viðarlunden, Tórshavn, bl.a. 26/6.

Havesanger *Sylvia borin*

En syngende fugl i Viðarlunden, Tórshavn, 26/6 blev også hørt og set samme sted 14 dage tidligere.

Munk *Sylvia atricapilla*

1 set i bygden på Mykines men kun 24/6. Sammen med nedenstående Gransanger dagen efter et eksempel på, at endagesbesøgende finder ud til øen selv helt hen under midsommer.

Gransanger *Phylloscopus collybita*

1 i bygden på Mykines 25/6.

Løvsanger *Phylloscopus trochilus*

1 syngende i Viðarlunden, Tórshavn 26/6.

Gråkrage *Corvus cornix*

Jævnt fordelt, overvejende som par eller enkeltvis, i alle besøgte områder.

Ravn *Corvus corax varius*

Knap så almindelig som Gråkrage men næsten lige så udbredt.

Færøsk Stær *Sturnus vulgaris faroensis*

Karakterfugl næsten overalt og med mange udfløjne ungfugle.

Gråspurv *Passer domesticus*

Almindelig i bygderne på alle de store øer.

Grønsisken *Carduelis spinus*

Flere set og hørt i Viðarlunden, Tórshavn, og også tiggende unger.

I alt 67 arter (68 inkl. hybridiseret Canadagås).

ANDRE DYR

Ganske kort skal nævnes:

Gråsæl. bl.a. 40 ved Mykinesholm 25/6 som højeste antal og dermed ca. 10% af antallet for 30 år siden. Er det yderligere et tegn på nedgang i kystnære silde- og torskefisk?

Snehare. Set flere steder.

LISTE OVER PLANTER

udfærdiget af Mogens Hall Jensen

Listen skal opfattes som eksempler på planter, som umiddelbart springer én i øjnene, når man er på fugletur på Færøerne.

Der er derfor ikke søgt at udføre en tilbundsgående floristisk undersøgelse i de forskellige plantedistrikter, ligesom visse grupper, f.eks. græsser og starrer, er sparsomt behandlet eller helt udeladt.

De fleste planter er iagttaget i distrikt 4 (Mykines og Vágar), nogle få i distrikt 3 (Thorshavn og Nólsoy) og i distrikt 5 (Sandoy).

1 Karsporeplanter, Pteridophyta

Padderokfamilien, Equisetaceae

Ager-Padderok, Equisetum arvense, 1-6, (40), 84. **Flere steder**

Engelsødfamilien, Polypodiaceae

Almindelig Engelsød, Polypodium vulgare, 1-6, (45), 88. **Hist og hér**

Frynsebregnefamilien, Woodsiaceae

Skør Bægerbregne, Cystopteris fragilis, 1-6, (52), 94. **Ét sted i distrikt 4**

Mangeløvfamilien, Dryopteridaceae

Almindelig Mangeløv, Dryopteris filix-mas, 1-6, (56), 96. **Hist og hér**

Kambregnefamilien, Blechnaceae

Kambregne, Blechnum spicant, 1-6, (59), 98. **Hist og hér**

2 Frøplanter, Spermatophyta

b Dækfrøede, Magnoliopsida

a Tokimbladede, Dicotyledones (b Enkimbladede se s. 9)

Nældefamilien, Urticaceae

Stor Nælde, Urtica dioica, 2-6, (92), 108. **Thorshavn**

Syrefamilien, Polygonaceae

Almindelig Syre, Rumex acetosa, 1-6, (101), 119. **Flere steder**

By-Skræppe, Rumex longifolius, 1-6, (97), 120. **Flere steder**

Butbladet Skræppe, Rumex obtusifolius, 1-6, (99), 120. **Flere steder**

Nellikefamilien, Caryophyllaceae

Almindelig Fuglegræs, Stellaria media, 1-6, (132), 128. **Hist og hér**

Sne-(Arktisk)Hønsetarm, Cerastium nigrescens (arcticum), 1-6, (136), 130. **Mykines**

Almindelig Hønsetarm, Cerastium fontanum, 1-6, (136), 132. **Flere steder**

Almindelig Firling, Sagina procumbens, 1-6, (141), 136. **Flere steder**

Trævlekrone, Lychnis flos-cuculi, 1-6, (144), 138. **Almindelig**

Tue-Limurt, Silene acaulis, 1-6, (150), 140. **Flere steder oppe i fjeldet**

Dag-Pragtstjerne, Silene dioica, 1, 3, 4, 6, (150), 140. **Flere steder**

Ranunkelfamilien, Ranunculaceae

Eng-Kabbeleje, *Caltha palustris*, 1-6, (161), 144. **Almindelig**
Lav Ranunkel, *Ranunculus repens*, 1-6, (175), 147. **Distrikt 4**
Bidende Ranunkel, *Ranunculus acris*, 1-6, (176), 148. **Almindelig**

Korsblomstfamilien, Brassicaceae

Engkarse (Bjergkarse), *Cardamine pratensis*, 1-6, (218), 156. **Hist og hér**
Klippe-Sandkarse, *Cardaminopsis petraea*, 1-6, (220), 158. **Mykines**
Læge-Kokleare (Fjeld-), *Cochlearia officinalis*, 1-6, (228), 160. **Mykines, fuglefjelde**

Stenurtfamilien, Crassulaceae

Rosenrod, *Rhodiola rosea*, 1-6, (248), 168. **Hist og hér**

Stenbrækfamilien, Saxifragaceae

Stjerne-Stenbræk, *Saxifraga stellaris*, 1-6, (252), 172. **Almindelig i fjeldet**
Purpur-Stenbræk, *Saxifraga oppositifolia*, 1-6, (251), 172. **Mykines**
Gærde-Stenbræk, *Saxifraga rosacea*, 1-6, (251), 174. **Mykines**

Rosenfamilien, Rosaceae

Almindelig Mjødurt, *Filipendula ulmaria*, 1-6, (265), 177. **Enkelte steder**
Almindelig Gåsepotentil, *Argentina (Potentilla) anserina*, 1-6, (294), 182. **Hist og hér**
Tormentil, *Potentilla erecta*, 1-6, (302), 182. **Almindelig**
Trådstænglet/Håret Løvefod, *Alchemilla filicaulis*, 1-6, (310), 186. **Mange steder**

Ærteblomstfamilien, Fabaceae

Muse-Vikke, *Vicia cracca*, 1-6, (342), 190. **Flere steder**
Almindelig Gærde-Vikke, *Vicia sepium*, 3, (345), 190. **Thorshavn**
Gul Fladbælg, *Lathyrus pratensis*, 3, 5, 6, (350), 192. **Et par steder**
Hvidkløver, *Trifolium repens*, 1-6, (357), 192. **Flere steder**
Almindelig Kællingetand, *Lotus corniculatus*, 1, 3-6, (362), 194. **Vágar**

Storkenæbfamilien, Geraniaceae

Skov-Storkenæb, *Geranium sylvaticum*, 1-6, (370), 196. **Flere steder**

Mælkeurtfamilien, Polygalaceae

Almindelig Mælkeurt, *Polygale vulgaris*, 1-6, (381), 198. **Få steder i distrikt 4**

Spæd Mælkeurt, Polygale serpyllifolia, 1-6, (381), 198. *Almindelig*

Violfamilien, Violaceae

Krat-Viol, Viola riviniana, 1-6, (400), 204. *Almindelig (ja, ændret bestemmelse ;-))*

Skærmpantefamilien, Apiaceae

Vild Kørvel, Anthriscus sylvestris, Thorshavn, (430), 215. *Thorshavn, Vágar*

Sødskeerm, Myrrhis odorata, Thorshavn, (431), 216. *Thorshavn*

Skvalderkål, Aegopodium podagraria, 1-6, (433), 216. *Thorshavn, Vágar*

Angelik, Angelica sylvestris, 1-6, (444), 220. *Flere steder*

Kvan (Strand/Fjeld?), Angelica archangelica (ssp.?), 1-6, (444), 220. *Flere steder*

Lyngfamilien, Ericaceae

Hedelyng, Calluna vulgaris, 1-6, (456), 224. *Flere steder*

Hindebægerfamilien, Plumbaginaceae

Engelskegræs, Armeria maritima, 1-6, (467), 232. *Almindelig*

Bukkebladfamilien, Menyanthaceae

Bukkeblad, Menyanthes trifoliata, 2-6, (474), 234. *Sandoy*

Krapfamilien, Rubiaceae

Lyng-Snerre, Galium saxatile, 1-6, (480), 236. *Almindelig*

Rubladfamilien, Boraginaceae

Eng-Forglemmigej, Myosotis scorpioides, 2-6, (496), 242. *Thorshavn*

Læbeblomstfamilien, Lamiaceae

Skotsk Timian, Thymus praecox, 1-6, (519), 256. *Almindelig*

Maskeblomstfamilien, Scrophulariaceae

Øjentrøst (flere småarter), Euphrasia sp., 1-6?, (550 ff.), 270. *Flere steder*

Bredbladet Skjaller, Rhinanthus minor ssp. minor, 1-6, (558), 274. *Vágar*

Blærerodfamilien, Lentibulariaceae

Almindelig Vibefedt, Pinguicula vulgaris, 1-6, (563), 274. *Almindelig*

Vejbredfamilien, Plantaginaceae

Strand-Vejbred, *Plantago maritima*, 1-6, (567), 278. **Almindelig**

Kurveblomstfamilien, Asteraceae

Tusindfryd, *Bellis perennis*, 1-6, (590), 288. **Almindelig**

Almindelig Røllike, *Alchillea millefolium*, 1-6, (612), 290. **Almindelig**

Arktisk Strand-Kamille, *Matricaria*(*Tripleurospermum*)*maritima*, 1-6, (615), 290.

Flere steder

Følfod, *Tussilago farfare*, 1-6, (632), 294. **Et par steder afblomstret**

Kær-Tidsel, *Cirsium palustre*, 1-6, (642), 296. **Vågar**

Mælkebøtte (småarter), *Taraxacum vulgare*, 1-6, (662 ff.), 300 ff. **Flere steder**

Høgeurt (7 sektioner), *Hieracium* sp., 1-6, (680 ff.), 312 ff.

1. Alpina, Fjeld, (680), 314. **Flere steder**

b Enkimbladede, Monocotyledones

Sivfamilien, Juncaceae

Aks-Frytle, *Luzula spicata*, 1-6, (772), 342. **Mykines**

Stor Frytle, *Luzula sylvatica*, 1-6, (772), 344. **Flere steder**

Græsfamilien, Poaceae

Almindelig Hundegræs, *Dactylis glomerata*, 1-6, (838), 362. **Hist og hér**

Fløjlsgræs, *Holcus lanatus*, 1-6, (865), 376. **Almindelig**

Halvgræsfamilien, Cyperaceae

Smalbladet kæruld, *Eriophorum angustifolium*, 1-6, (778), 392. **Almindelig**

Tue-Kæruld, *Eriophorum vaginatum*, 1-6, (779), 392. **Mykines**

Gøgeurtfamilien, Orchidaceae

Poselæbe, *Coeloglossum* (*Dactylorhiza*) *viride*, 1-6, (728), 412. **Mykines**

Purpur-Gøgeurt, *Dactylorhiza purpurella*, 1-6, (730), 414. **Mange steder**

Plettet Gøgeurt, *Dactylorhiza maculata*, 1-6, (732), 414. **Almindelig**

Tyndakset Gøgeurt, *Orchis mascula*, 1, 3, 5, (734), 414. **Ét sted i distrikt 3**

Floradistrikter:

1. Norduroyggar

2. Eysturoy
3. Streymoy, Nólsoy, Koltri, Hesti
4. Vágar, Mykinesi
5. Sandoy, Skúvoy, Stóra Dímun
6. Suduroy, Lítlu Dímun

Kilder:

- Jóhannes Jóhansen, Føroysk Flora, Skúlabókagrunnur, Tórshavn 2000
<http://snar.fo/skipan/utgavur/snarbook/foeroysk-flora/>
tal er sidehenvisninger til denne bog.

Hvis det ikke virker, så prøv

<http://books.google.dk/books?id=v8Da4u-f15kC&printsec=frontcover&hl=da#v=onepage&q&f=false>

Bogen er lige genudgivet i et fotografisk nytryk (juni 2013) og kan købes i
H. N. Jacobsens Bókahandil, Postboks 55, FO-110 Tórshavn, hni@hni.fo, www.hni.fo.
Pris 298 kr.

- Bo Mossberg & Lennart Stenberg, Den Nye Nordiske Flora, Gyldendal 2005
(tal) er sidehenvisninger til denne bog

- Færøernes Naturhistoriske Museums plantelister over de enkelte
floradistrikter findes på hjemmesiden
<http://www.ngs.fo/Default.aspx?ID=9482>

Engkabbeleje - nationalblomsten. Foto: Søren Sørensen